

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Opinia prawna

dotycząca projektu ustawy o zmianie ustawy – Kodeks karny (druk nr 611) w wersji przyjętej w sprawozdaniu Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw dotyczących prawa do przerywania ciąży (druk nr 3202)

I. Główne tezy

- Po dwóch latach przerwy niespodziewanie wznowiła działalność Nadzwyczajna Komisja do rozpatrzenia projektów ustaw dotyczących prawa do przerywania ciąży, co tłumaczyć można zbliżającym się rokiem wyborczym i reakcją na pojawiające się zarzuty o wiążącym się z realnymi kosztami istnieniem Komisji pomimo braku realnej pracy.
- W projekcie proponuje się całkowite usunięcie § 2 z art. 152 Kodeksu karnego (KK), co oznacza, że pomoc w nielegalnym przerywaniu ciąży lub nakłanianie do tego czynu nie będzie podlegało sankcjom karnym. W zamyśle projektodawców sprawcy takiego działania mają pozostać bezkarni.
- Proponowana w projekcie zmiana w art. 152 § 3 KK oznacza, że odpowiedzialności karnej miałyby unikać osoby pomagające w nielegalnej aborcji lub nakłaniające do niej, także wtedy, gdy pomagają lub nakłaniają do późniejszej aborcji, a dziecko mogłoby się już urodzić i żyć samodzielnie poza organizmem matki.
- W projekcie proponuje się dodanie § 4 do art. 152 KK, który znosi przestępność działania lekarza, pielęgniarki i położnej, polegającego na przerywaniu ciąży niezgodnie z przepisami ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (u.p.r.) w przypadkach szeroko ujętych w tym przepisie.
- Autorzy projektu proponują też zniesienie odpowiedzialności karnej osoby pomagającej lub nakłaniającej do aborcji (art. 152 § 2 KK) w sytuacji, gdy działanie tych osób doprowadziło do śmierci kobiety ciężarnej.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

- **Ograniczenie ochrony prawnej dziecka poczętego ma dotyczyć także jego zdrowia - celem proponowanego brzmienia art. 157a § 2 KK jest rozszerzenie kręgu osób zwolnionych z odpowiedzialności karnej za działania powodujące szkody na ciele lub zdrowiu dziecka poczętego.**
- **Przepisy projektu ewidentnie naruszają konstytucyjny standard ochrony życia i zdrowia dziecka poczętego oraz obniżają poziom ochrony życia i zdrowia kobiet. Projekt z druku nr 3202 należy odrzucić w całości.**

II. Uwagi wprowadzające

8 października 2026 r., po ponad dwuletniej przerwie, odbyło się kolejne posiedzenie Nadzwyczajnej Komisji do rozpatrzenia projektów ustaw dotyczących prawa do przerywania ciąży (dalej „Komisja”), podczas którego rozpatrywano poselski projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny (druk nr 611)¹ oraz poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (druk nr 223)².

Przedmiotem niniejszej opinii jest pierwszy z wymienionych wyżej projektów – projekt z druku sejmowego nr 611, który w wyniku prac Komisji otrzymał nieco inne od pierwotnego brzmienie. Nowa treść projektu uwzględniona została w „Sprawozdaniu Komisji Nadzwyczajnej do rozpatrzenia projektów ustaw dotyczących prawa do przerywania ciąży o poselskim projekcie ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny (druk nr 3202)”³. Drugi z projektów będzie przedmiotem odrębnej opinii.

III. Analiza zmian proponowanych w projekcie z druku nr 3202

W ramach zmian w ustawie z 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny (dalej „KK”)⁴ autorzy projektu z druku nr 3202 proponują:

¹ <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/druk.xsp?nr=611>

² <https://www.sejm.gov.pl/sejm10.nsf/druk.xsp?nr=223>

³ <https://www.sejm.gov.pl/Sejm10.nsf/druk.xsp?nr=3202>

⁴ Dz.U. z 2025 r. poz. 383.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

1) w art. 152 KK uchylenie § 2.

Art. 152 § 2 KK w aktualnym brzmieniu przewiduje odpowiedzialność karną osoby pomagającej w niezgodnym z prawem przerwaniu ciąży oraz osoby nakłaniającej kobietę do takiego przerwania ciąży (*Tej samej karze [co przewidzianej w art. 152 § 1 KK za niezgodne z prawem przerwanie ciąży – przyp. OI] podlega, kto udziela kobiecie ciężarnej pomocy w przerwaniu ciąży z naruszeniem przepisów ustawy lub ją do tego nakłania.* W projekcie z druku nr 3202 proponuje się całkowite usunięcie § 2, co oznacza, że pomoc w niezgodnym z przepisami (a więc nielegalnym) przerwaniu ciąży lub nakłanianie do tego czynu nie będzie podlegało sankcjom karnym. W praktyce oznacza to, że w zamyśle projektodawców pomoc w takim działaniu i nakłanianie do niego mają pozostać bezkarne. Postulat ten jest zbieżny z celami działających obecnie nielegalnie organizacji proaborcyjnych udzielających pomocy w przeprowadzaniu przez kobiety samodzielnej aborcji metodą farmakologiczną lub zajmujących się organizacją wyjazdów zagranicznych Polek do krajów, gdzie aborcja jest legalna (tzw. turystyka aborcyjna).

2) w art. 152 § 3 KK usunięcie wyrazów „lub 2”.

Aktualne brzmienie przepisu przewiduje, że *[k]to dopuszcza się czynu określonego w § 1 **lub 2**, gdy dziecko poczęte osiągnęło zdolność do samodzielnego życia poza organizmem kobiety ciężarnej, podlega karze pozbawienia wolności od 6 miesięcy do lat 8.* Obecnie obowiązujące przepisy przewidują zatem kwalifikowany typ przestępstwa przeprowadzenia nielegalnej aborcji, pomocy w takiej aborcji lub nakłaniania do niej w sytuacji, gdy dziecko poczęte osiągnęło zdolność do przeżycia poza organizmem matki. Zmiana proponowana w projekcie z druku nr 3202 oznacza, że odpowiedzialności karnej miałyby w przyszłości unikać osoby pomagające w nielegalnej aborcji lub nakłaniające do niej, nawet wtedy, gdy pomagają lub nakłaniają do później aborcji, gdy dziecko mogłoby się już urodzić i żyć samodzielnie poza organizmem matki (czyli po 23. tygodniu ciąży). W zamyśle autorów projektu odpowiedzialność karna obejmować ma wyłącznie osobę, która przerywa ciążę z naruszeniem prawa, ale już nie osobę, która do takiej aborcji nakłania lub w niej pomaga. Największymi beneficjentami takich zmian ponownie byłyby zatem osoby zaangażowane w działalność organizacji proaborcyjnych trudniących się nielegalnym w obecnym stanie prawnym pomocnictwem w nielegalnej w Polsce aborcji „na życzenie”.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

3) w art. 152 dodanie § 4.

Kolejną zmianą proponowaną w art. 152 KK jest zawarta w projekcie z druku nr 3202 treść nowego § 4: *Nie popełnia przestępstwa określonego w § 1 lub 3 lekarz, pielęgniarka lub położna, jeżeli przerwanie ciąży jest następstwem zastosowania procedury medycznej potrzebnej do uchylenia niebezpieczeństwa grożącego zdrowiu lub życiu kobiety ciężarnej lub gdy badania lub inne przesłanki medyczne wskazują na duże prawdopodobieństwo ciężkiej i nieodwracalnej wady płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu*. Proponowane brzmienie § 4 należy omówić szczegółowo z odwołaniem do przepisów ustawy z 7 stycznia 1993 r. o planowaniu rodziny, ochronie płodu ludzkiego i warunkach dopuszczalności przerywania ciąży (dalej „u.p.r.”)⁵. To bowiem ten akt prawny określa:

(1) sytuacje, których zaistnienie warunkuje zgodne z prawem przerwanie ciąży (art. 4a ust. 1) oraz

(2) inne wymogi, które muszą zostać spełnione dla przerywania ciąży zgodnie z przepisami ustawy, a więc w sposób wyłączający odpowiedzialność karną na podstawie art. 152 § 1 lub § 3 KK⁶. Do tych wymogów zaliczają się:

- w przypadku określonym w art. 4a ust. 1 pkt 3 (tzw. przesłanka kryminalna), dopuszczalność przerywania ciąży nieprzekraczalny termin 12 tygodni od początku ciąży (art. 4a ust. 2 u.p.r.),
- w przypadku, o którym mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 (przesłanka zdrowotna), przerwanie ciąży przez określoną osobę - lekarza oraz w określonym miejscu - w szpitalu (art. 4a ust. 3 u.p.r.),
- uprzednie uzyskanie pisemnej zgody kobiety lub jej przedstawiciela ustawowego/sądu opiekuńczego w określonych w przepisach okolicznościach związanych z sytuacją osobistą kobiety (art. 4a ust. 4 u.p.r.),
- potwierdzenie wystąpienia okoliczności, o których mowa w art. 4a ust. 1 pkt 1 (zagrożenie życia lub zdrowia), przez innego lekarza niż dokonujący przerywania ciąży, chyba że ciąża zagraża bezpośrednio życiu kobiety (art. 4a ust. 5 u.p.r.),

⁵ Dz.U. z 2022 r. poz. 1575.

⁶ Zob. K. Wiak, komentarz do art. 152 KK [w:] A. Grześkowiak, K. Wiak (red.), *Kodeks karny. Komentarz*, 2026, Nb 7-8.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

- potwierdzenie okoliczności, o której mowa w art. 4a ust. 1 pkt 3 (ciąża powstała z czynu zabronionego) przez prokuratora (art. 4a ust. 5 u.p.r.),
- dodatkowym wymogiem przewidzianym w art. 4a ust. 9 u.p.r. jest także wymóg przerwania ciąży przez lekarza posiadającego kwalifikacje zawodowe określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia wydanym na podstawie tego przepisu⁷.

Zgodnie z aktualnym brzmieniem art. 152 § 1 KK odpowiedzialności karnej podlega każdy, kto przerywa ciążę za zgodą kobiety, ale z naruszeniem przepisów ustawy. Na podstawie art. 152 § 3 KK surowszej odpowiedzialności karnej podlega ten, kto przerywa ciążę za zgodą matki, w sytuacji, gdy dziecko poczęte osiągnęło zdolność do samodzielnego życia poza organizmem kobiety ciężarnej. W projekcie z druku nr 3202 proponuje się dodanie § 4 do art. 152 KK, który znosi przestępność działania lekarza, pielęgniarki i położnej, polegającego na przerwaniu ciąży niezgodnie z przepisami u.p.r. w sytuacji:

- gdy przerwanie ciąży jest następstwem zastosowania procedury medycznej potrzebnej do uchylenia niebezpieczeństwa grożącego zdrowiu lub życiu kobiety ciężarnej lub
- gdy badania lub inne przesłanki medyczne wskazują na duże prawdopodobieństwo ciężkiej i nieodwracalnej wady płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu.

Zgodnie z treścią proponowanego § 4 lekarz, pielęgniarka lub położna nie podlegaliby odpowiedzialności karnej w przypadku popełnienia czynu przerwania ciąży z pominięciem wspomnianych wymogów ustawowych określonych w u.p.r. Autorzy projektu wprost zakładają dekryminalizację takiego działania, poprzez użycie sformułowania „nie popełnia przestępstwa”. W myśl projektu dotyczyć ma to zarówno określonych sytuacji, w których przerwanie ciąży w ogóle jest prawnie dopuszczalne (art. 4a ust. 1 u.p.r.), jak też wszystkich pozostałych warunków wymienionych w art. 4a ust. 2 i nast. u.p.r., o ile tylko przerwanie ciąży uzasadniane jest „potrzebą uchylenia niebezpieczeństwa grożącego zdrowiu lub życiu kobiety ciężarnej” lub

⁷ Jakkolwiek w doktrynie pojawiają się też opinie, że wymóg zgodności z przepisami ustawy należy rozumieć ściśle jako nieobjęty przepisów podstawowych (zob. A. Barczak-Oplustil, T. Sroka, komentarz do art. 152 KK [w:] A. Barczak-Oplustil, T. Sroka (red.), *Odpowiedzialność publicznoprawna. System Prawa Medycznego*, 2023, Nb 66) to jednak niewątpliwie uznanie także tego wymogu gwarantuje lepsze wypełnienie konstytucyjnego standardu ochrony życia.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

wynikami badań lub innymi przesłankami medycznymi które „wskazują na duże prawdopodobieństwo ciężkiej i nieodwracalnej wady płodu albo nieuleczalnej choroby zagrażającej jego życiu”. W konsekwencji, w przypadku, gdy taka jest ocena sytuacji przez daną osobę przerywającą ciążę, nie ma znaczenia, że procedura jest wykonywana niezgodnie z przepisami u.p.r. W praktyce oznacza to, że nie będzie podlegać odpowiedzialności karnej (nie popełni przestępstwa z art. 152 § 1 KK) w szczególności osoba, która:

- nie jest lekarzem lub przerywa ciążę poza szpitalem (a więc z naruszeniem art. 4a ust. 3 u.p.r.),
- przerywa ciążę po upływie dopuszczalnego terminu (a więc z naruszeniem art. 4a ust. 2 u.p.r.),
- przerywa ciążę bez uzyskania pisemnej zgody kobiety i bez zachowania szczególnych wymogów dotyczących kobiet niepełnoletnich lub ubezwłasnowolnionych (a więc z naruszeniem art. 4a ust. 4 u.p.r.),
- przerywa ciążę bez uprzedniego uzyskania stwierdzenia okoliczności mających uzasadniać przerwanie ciąży przez innego lekarza niż dokonujący przerwania ciąży lub przez prokuratora (a więc z naruszeniem art. 4a ust. 5 u.p.r.).

W świetle powyższego uchwalenie i wejście w życie proponowanych w projekcie z druku nr 3202 przepisów KK spowoduje, że całkowicie martwymi i zbędnymi staną się przepisy u.p.r. określające warunki przerywania ciąży. Innymi słowy przerywanie ciąży będzie dopuszczalne (nie będzie stanowiło przestępstwa) wszędzie, w dowolnym momencie (a więc do samego porodu) oraz w każdym przypadku, gdy osoba przerywająca ciążę samodzielnie arbitralnie i bez żadnej kontroli uzna, że zachodzi jedna z okoliczności wymienionych w § 4. Na uwagę zasługuje ponadto fakt, że w treści § 4 pojawił się zwrot „niebezpieczeństwo grożące zdrowiu lub życiu kobiety”, co otwiera drogę do bardzo szerokiej, w praktyce kompletnie uchylającej ochronę prawną życia dziecka poczętego, interpretacji tej przesłanki. Zgodnie z definicją z Wielkiego słownika języka polskiego „niebezpieczeństwo” to *stan lub sytuacja, w których jest możliwe, że stanie się coś złego w związku z osobą lub rzeczą, o której mowa*. W tym kontekście „niebezpieczeństwem” dezaktywującym przestępność niezgodnej z prawem aborcji może stać

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

się dowolne, każde pogorszenie stanu zdrowia lub samopoczucia kobiety. Proponowany przepis służy zatem w rzeczywistości wprowadzeniu w Polsce niepodlegającej sankcjom prawa karnego aborcji na życzenie. Dotyczy to także zabijania w drodze aborcji eugenicznej, która została wykreślona z u.p.r. i która w tej ustawie może się już nie pojawić. Niewymienienie tej przesłanki w przepisach u.p.r. w myśl projektu nie będzie bowiem skutkowało odpowiedzialnością karną ze względu na wyłącznie wymienione w art. 152 § 4 KK.

4) w art. 154 § 1 KK skreślenie wyrazów: „lub 2”.

Istota tej zmiany sprowadza się do zniesienia odpowiedzialności karnej osoby pomagającej lub nakłaniającej do aborcji (art. 152 § 2 KK) w sytuacji, gdy działanie tych osób doprowadziło do śmierci kobiety ciężarnej, co stanowi kwalifikowany typ przestępstwa pomocnictwa i nakłaniania do niezgodnego z przepisami przerwania ciąży. Zmianę tę można oczywiście odczytywać wyłącznie jako logiczną konsekwencję uchylenia art. 152 § 2 KK, jednak dla zapewnienia większego bezpieczeństwa kobietom należałoby przewidzieć odpowiedzialność karną dla osób, które swoim działaniem (które na mocy aktualnie obowiązujących przepisów Kodeksu karnego jest działaniem nielegalnym) przyczyniają się do śmierci kobiet. W przeciwnym wypadku osoby nakłaniające lub pomagające w nielegalnej aborcji, która doprowadziła do zgonu kobiety, mogą pozostać bezkarne. W takim kierunku zmierza omawiana zmiana w projekcie z druku nr 3202.

Propozycja usunięcia zwrotu „lub 2” (odnoszącego się do art. 152 § 2 KK) z art. 154 § 1 KK wpływa zatem **realnie na odpowiedzialność prawnokarną za przestępstwa wymierzone w życie kobiet**. W przeciwieństwie jednak do wcześniejszej wersji projektu, z odpowiedzialności karnej miałyby być zwolnione wyłącznie osoby pomagające w nielegalnej aborcji i nakłaniające do niej, a odpowiedzialność pozostałaby po stronie wykonawcy niezgodnego z przepisami przerwania ciąży. Tym samym oczywistym wydaje się, że zmiana w art. art. 154 § 1 KK, przyjęta podczas posiedzenia Komisji w dniu 8 października, zmierza do uprzywilejowania np. osób zrzeszonych w organizacjach oferujących dostęp do nielegalnych w Polsce tabletek poronnych lub wyjazdy w ramach tzw. turystyki aborcyjnej.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

Za całkowicie chybiony uznać trzeba przy tym podnoszony w debacie na temat zmian w KK argument, że uchylenie odpowiedzialności pomocnika i nakłaniającego do nielegalnej aborcji nie wpłynie na poziom bezpieczeństwa kobiet z uwagi na treść art. 155 KK (*Kto nieumyślnie powoduje śmierć człowieka, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5*). Należy jednak podkreślić, że w rzeczywistości za przestępstwa wymienione w **art. 154 § 1 k.k.** sprawcy pomocnictwa i nakłaniania do niezgodnej z przepisami aborcji **grozi surowsza kara** – pozbawienia wolności od roku do lat 10, niż w przypadku przestępstwa nieumyślnego spowodowania śmierci (art. 155 k.k.) – od 3 miesięcy do lat 5. Przyjęcie **niższego zagrożenia ustawowego dla przestępstwa, którego skutkiem jest śmierć kobiety ciężarnej** – czego domagają się projektodawcy – ma między innymi znaczenie proceduralne - na podstawie art. 37a § 1 k.k. może prowadzić do złagodzenia odpowiedzialności sprawcy. Przepis art. 37a § 1 k.k. stanowi, że w przypadku przestępstw zagrożonych tylko karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat, jeżeli wymierzona za nie kara pozbawienia wolności nie byłaby surowsza od roku, sąd może zamiast tej kary orzec karę ograniczenia wolności albo grzywnę⁸. Podkreślić trzeba, że nieumyślne spowodowanie śmierci jest zagrożone karą pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5, natomiast przestępstwo z art. 154 § 1 k.k. karą surowszą - pozbawienia wolności od 1 roku do lat 10. Kodeks karny **nie przewiduje zatem możliwości zamiany kary pozbawienia wolności za czyn z art. 154 § 1 k.k. na kary wolnościowe** (ograniczenie wolności albo grzywna), co jest już możliwe przy przestępstwie nieumyślnego spowodowania śmierci (art. 155 k.k.). W przypadku wejścia w życie proponowanych w projekcie zmian, sprawcom pomocy w aborcji skutkującej śmiercią kobiety, łatwiej będzie uniknąć odpowiedzialności karnej ze względu na utrudnienia dowodowe (wykazanie, że śmierć kobiety nastąpiła w wyniku zażycia pigułek poronnych wysłanych przez aktywistę, a nie np. w wyniku niewłaściwego postępowania z nimi przez ofiarę). Wynika z tego, że proponowana zmiana będzie **korzystna dla aktywistów rozprowadzających nielegalne w Polsce tabletki**

⁸ *Jeżeli przestępstwo jest zagrożone tylko karą pozbawienia wolności nieprzekraczającą 8 lat, a wymierzona za nie kara pozbawienia wolności nie byłaby surowsza od roku, sąd może zamiast tej kary orzec karę ograniczenia wolności nie niższą od 4 miesięcy albo grzywnę nie niższą od 150 stawek dziennych, w szczególności jeżeli równocześnie orzeka środek karny, środek kompensacyjny lub przepadek.*

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

poronne, które nierzadko powodują **poważny uszczerbek na zdrowiu kobiet, a nawet ich śmierć.**

5) art. 157a § 2 KK otrzymuje brzmienie:

Nie popełnia przestępstwa lekarz, pielęgniarka lub położna, jeżeli uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia dziecka poczętego są następstwem zastosowania procedury medycznej potrzebnej do uchylenia niebezpieczeństwa grożącego zdrowiu lub życiu kobiety ciężarnej albo dziecka poczętego.

Celem proponowanego brzmienia art. 157a § 2 KK jest rozszerzenie kręgu osób zwolnionych z odpowiedzialności karnej za działania powodujące szkody na ciele lub zdrowiu dziecka poczętego - na pielęgniarki i położne (oprócz lekarzy). Przepis miałby zastosowanie do tych 3 grup zawodowych, jeżeli uszkodzenie ciała lub rozstrój zdrowia dziecka poczętego nastąpi w wyniku zastosowania procedury medycznej potrzebnej dla uchylenia zagrożenia dla życia lub zdrowia kobiety ciężarnej albo dziecka poczętego. W obecnym stanie prawnym, dekryminalizacja obejmuje lekarza, który naruszył ww. dobra dziecka poczętego w wyniku **działań leczniczych** podjętych w sytuacji zagrożenia życia lub zdrowia. W literaturze wskazuje się, że sytuacja ujęta w tym przepisie to *okoliczność zbliżona konstrukcyjnie do stanu wyższej konieczności*⁹.

Proponowany przepis art. 157a § 2 KK może okazać się kolejnym narzędziem służącym ograniczaniu prawnej ochrony życia dzieci poczętych. Jego treść należy odczytywać razem z proponowanym brzmieniem art. 152 § 4 k.k., statuującym dekryminalizację nielegalnej aborcji wykonanej przez lekarza, pielęgniarkę lub położną o ile osoby te arbitralnie, bez dodatkowej weryfikacji, uznają, że zachodzi jedna z okoliczności wymienionych w art. 152 § 4 KK (nawet lekkie zagrożenie zdrowia kobiety lub podejrzenie wady dziecka). Z jednej strony zatem proponuje się dekryminalizację procedur medycznych, które wcale nie są konieczne dla ratowania życia czy zdrowia matki, skutkujących szkodą na zdrowiu lub ciele dziecka poczętego (art. 157a § 2 KK), z drugiej strony w projekcie postuluje się także zniesienie odpowiedzialności

⁹ Zob. R. Kokot, komentarz do art. 157a k.k. [w:] R.A. Stefański (red.), *Kodeks karny. Komentarz*. Wyd. 6, Warszawa 2023, nb. 7.

*Razem w obronie
życia, wolności, rodziny
i suwerenności!*

karnej za pozbawienie w drodze aborcji życia dziecka np. okaleczonego w wyniku zastosowania takich procedur (art. 152 § 4 KK).

IV. Podsumowanie

Projekt zmian w KK z druku nr 3202 zawiera szereg przepisów naruszających obowiązujący standard ochrony życia dziecka poczętego wyznaczony przepisami Konstytucji RP i ugruntowaną linią orzecniczą Trybunału Konstytucyjnego¹⁰. W szczególności w uzasadnieniu wyroku z 30 września 2008 r. TK przypomniał, że „(...) z uwagi na fundamentalny charakter prawa do życia w aksjologii konstytucyjnej, nie każde z dóbr wskazanych w art. 31 ust. 3 Konstytucji może uzasadniać godzące w nie rozwiązania. Bez potrzeby dalszego poszerzania argumentacji można stwierdzić, że zdecydowanie nieakceptowane w demokratycznym państwie prawnym, realizującym zasady sprawiedliwości społecznej i chroniącym życie oraz niezbywalną godność człowieka, byłoby ograniczenie prawnej ochrony życia człowieka w celu ochrony dóbr lokujących się niżej w hierarchii konstytucyjnej, np. własności i innych praw majątkowych, moralności publicznej, ochrony środowiska czy nawet zdrowia innych ludzi. Warunkiem ograniczenia prawa do prawnej ochrony życia jest więc zaistnienie sytuacji, w której jest niewątpliwe, że nie da się ono pogodzić z analogicznymi prawami innych osób. Przesłankę tę można określić ogólnie jako wymaganie symetrii dóbr: poświęcanego i ratowanego”. Zmiany zawarte w projekcie z druku nr 3202 nie spełniają tego wymogu i jako takie wykraczają poza dopuszczalne ograniczenie prawnej ochrony życia poczętego.

Konkludując, proponowane w projekcie rozwiązania prawne należy uznać za rażąco wadliwe, naruszające konstytucyjny standard ochrony życia i zdrowia dziecka poczętego, a ponadto obniżające poziom ochrony życia i zdrowia kobiet. W związku z tym projekt ustawy o zmianie ustawy - Kodeks karny w wersji przyjętej w druku nr 3202 należy odrzucić w całości.

¹⁰ Por. w szczególności orzeczenie TK z 28.05.1997 r., sygn. K 26/96, wyrok TK z 30.09.2008 r., sygn. K 44/07, wyrok TK z 20.10.2020 r., sygn. K 1/20.